

КВНЗ КОР “Білоцерківський медичний коледж”

Тема доповіді

**“ Проблема гуманізму в
педагогічній діяльності ”**

Підготувала

викладач вищої кваліфікаційної категорії

Головко Лідія Олегівна

2014 р.

Педагогічна діяльність - це особливий вид соціальної діяльності, що передбачає передачу від старших поколінь до молодших нагромаджених людством культури і досвіду, створення умов для їх особистісного розвитку і підготовки до виконання певних соціальних ролей у суспільстві

Викладач - це вихователь, наставник

у цьому його громадянське, людське призначення. Тому виховна робота є педагогічною діяльністю яка спрямована на розв'язання завдань всебічного гармонійного розвитку особистості, шляхом організації виховного середовища і управління різноманітними видами діяльності вихованців.

**Видатний вітчизняний педагог
К.Д.Ушинський заклав теоретичні
основи національної гуманної
педагогіки. Ідеальний учитель, на
його думку, тонко відчуває
душевний стан своїх учнів, убачає
в них особистості, які гідні такої
самої поваги та визнання своїх
прав, як і дорослі люди.**

Гуманістична спрямованість
особистості викладача означає
ставлення до студента як до
найвищої цінності, визнання його
права на індивідуальність, на
свободу і щастя, вільний розвиток
і прояв своїх здібностей.

Функції педагогічної діяльності

Орієнтаційно-
прогностична

Виховна

Конструктивно-
проектувальна

Інформаційно-
пояснювальна

Комунікативно-
стимуляційна

Аналітико-
оцінна

Діагностична

Організаторська

У новому тисячолітті

гуманізм стає узагальненою системою поглядів, переконань й ідеалів учителя ХХІ століття. Зміст його практичної діяльності, засоби, методи та способи організації гуманістичної педагогіки будуть реалізовуватись у сучасних навчально-виховних закладах

*“Учитель живе доти, доки
він учить. Як тільки він
перестає вчитися, у ньому
вмирає вчитель”*

*К.Д.Ушинський
український педагог*

Порівняльна характеристика образу викладача

Києво-Могилянська академія,
Харківський і Київський
університети формувало такий
образ професора університету (18-
19 ст.)

- багатство наукових знань
- наявність власної школи викладання
- педагогічна майстерність
- вільнодумство
- честолюбство вченого й толерантність

нова філософія
вищої освіти

- висока ерудиція
- володіння сучасними педагогічними технологіями
- педагогічна творчість
- педагогічна майстерність
- педагогічні здібності
- психологічна компетентність

Педагогічна майстерність

Педагогічна майстерність -

КОМПЛЕКС властивостей
особистості, що
забезпечує високий
рівень самоорганізації
професійно-
педагогічної діяльності

«Ми не збираємося навчити студента «усьому», але ми повинні навчити його самостійно, протягом усього майбутнього життя, коли поряд не буде ні лекторів, ні викладачів, вивчити все, що йому потрібно»

П.П.Блонський

Авторитет викладача

*Ніхто не може
навчитися в людини,
яка не подобається.*

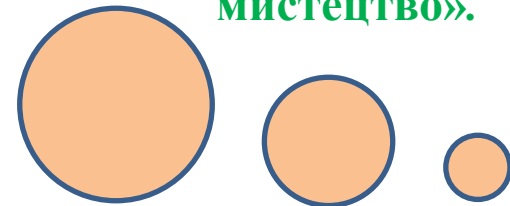
**Ксенофонт,
давньогрецький філософ**

Педагогічне мистецтво

Педагогічне мистецтво викладача проявляється в тому :

- 🌸 Як організована самостійна навчальна робота студентів;
- 🌸 Як контактує з ними;
- 🌸 Як підбирає потрібний тон педагогічного спілкування в різних педагогічних ситуаціях;
- 🌸 Як уміє будувати зі студентами діалог, і не тільки зовнішній, а й внутрішній (діалог навіть при слуханні лекції).

«Керівництво процесами педагогічної взаємодії і спілкування - це справжнє педагогічне мистецтво».

Психологічна компетентність викладача

- Ⓢ вміння викладача психологічно осмислювати й вирішувати педагогічні ситуації;
- Ⓢ його активність в інноваційній діяльності;
- Ⓢ емпатійність;
- Ⓢ рефлексивність;
- Ⓢ схильність до професійно-психологічного саморозвитку;
- Ⓢ висока мотивація педагогічної діяльності

<p>Викладач з позитивною «Я-концепцією»</p>	<p>Викладач з негативними тенденціями в «Я-концепції»</p>
<p>❖ Спокійний, упевнений у собі</p>	<p>❖ Надмірно хвилюється, підвищений рівень тривожності</p>
<p>❖ Емоційно-ціннісна налаштованість на міжособистісні взаємини зі студентами</p>	<p>❖ Мінімізація міжособистісних контактів зі студентами, переважання формальних стосунків</p>
<p>❖ Готовність спілкуватися з кожним студентом</p>	<p>❖ Вибірковість у взаєминах зі студентами, має у групі «любимчиків»</p>
<p>❖ Жвавий, життєрадісний</p>	<p>❖ Емоційно скутий, «сухий»</p>
<p>❖ Індивідуальний підхід до навчання студентів</p>	<p>❖ Орієнтація на всю аудиторію без урахування індивідуальних психологічних особливостей студентів</p>

Параметри неготовності викладача до гуманної взаємодії:

- ✓ порушення в системі цілепокладання: зміщення цілі на засоби (**сам викладач стає метою діяльності завдяки загостреному прагненню до самоутвердження**, актуалізована потреба педагога у визнанні його рольової компетентності);
- ✓ відсутнє розуміння студента, як особистості, **сприйняття студента стає залежним від його успішності, слухняності або громадської активності** («погано навчаючийся студент — погана людина»);

✓ неготовність викладача до психологічно доцільного інструментування взаємодії на вербальному і невербальному рівнях. Він припускається істотних помилок, яких сам не помічає, проте вони значною мірою впливають на формування певних стосунків зі студентами:

а) **використання неправомірних узагальнень, що принижують гідність студента і до того ж явно несправедливі** («ти ніколи нічого не можеш зробити як слід»);

б) **захоплення прийомами**, які викликають у студента опір, психологічний захист (**накази, нудні настанови, необґрунтовані звинувачення**);

✓ **постійні розбіжності між вербальними і невербальними компонентами спілкування**, їх постійна неузгодженість або навіть протилежність, **унаслідок чого студент дезорієнтований в тому, як ставиться до нього викладач** і чого він вимагає;

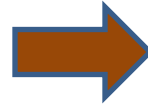
в) **викладач** найчастіше **не готовий** діяти в ситуаціях емоційного напруження, **долати власні психологічні проблеми**, внаслідок чого прагне блокувати активність студента, відмовляючи йому в нормальному спілкуванні;

✓ викладач не вміє жити поточним моментом, звертаючись або в минуле (перелік і смакування образ), або в майбутнє (прогнозування життєвих невдач);

з) **викладач** не вміє обмежувати коло проблем, що підпадають під його компетенцію, **розширює межі безапеляційного втручання в життя студента.**

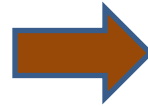
Напрямки розв'язання педагогічних ситуацій:

Включення у виховний процес у викладача переважно імпульсивне, без осмислення й аналізу

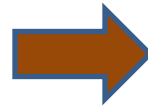
Установа собі про включення у виховні дії після осмислення й аналізу того, що відбувається

Головна детермінанта — власні переживання, ставлення

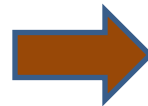
Головна детермінанта — стан студента

Цілепокладання на поточний момент, прагнення негайно розв'язати проблему за будь-яку ціну

Цілепокладання «на перспективу» заради отримання відстрочених і більш глибоких результатів

Робота в емоційно – збудливому стані, відчуття роздратування

Захист від негативних власних дій, відмова від продовження роботи в емоційно – збудливому стані

ВИСНОВОК

Високопрофесійний та гуманний викладач – це викладач у якого проявляються:

- інтерес до студентів і роботи з ними;
- наявність культури комунікативної педагогічної взаємодії;
- наявність і розвиненість емпатії;
- гнучкість, творчість і оперативність мислення;
- уміння швидко орієнтуватися у педагогічній ситуації, яка змінюється;
- уміння відчувати та розуміти настрій студентів групи і підтримувати з ними активний діалог;
- уміння керувати своїм внутрішнім психічним станом, мімікою та пантомімікою;
- уміння прогнозувати та цілеспрямовано проектувати певні комунікативні педагогічні виробничі ситуації;
- наявність і розвиненість культури мовлення;
- уміння демонструвати свій внутрішній стан, коли це викликано педагогічною необхідністю;
- здатність до імпровізації;

*Не забувайте, що ґрунт, на якому
будується Ваша педагогічна діяльність –
у самій дитині, в її ставленні до знань,
до Вас викладача, до
бажання вчитися, бути готовим до
співпраці з Вами та довіряти Вам, як
фахівцю та особистості.*

*В.О.Сухомлинський
український педагог*

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ